

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2009

V. volební období

766

Vládní návrh

na vydání

zákona

kterým se mění zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění zákona č. 362/2007 Sb.

ZÁKON

ze dne.....2009,

kterým se mění zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění zákona č. 362/2007 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky

Čl. I

Zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění zákona č. 362/2007 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 3 písm. e) se čárka za slovem „objektů“ zrušuje.

2. V § 10 odst. 4 úvodní části ustanovení se slova „, schválení její aktualizace nebo předchozího posouzení“ nahrazují slovy „nebo předchozího posouzení, a dále na základě vlastní iniciativy nebo na žádost krajského úřadu v případech odůvodněných novými skutečnostmi nebo s ohledem na nové technické poznatky týkající se otázek bezpečnosti, analýzy havárií nebo poznatků v hodnocení nebezpečí“.

CELEX: 31996L0082

3. V § 11 odst. 1 větě první se za slova „její aktualizace a“ vkládají slova „zprávy o“ a ve větě druhé se slova „k návrhu bezpečnostní zprávy nebo její aktualizaci“ zrušují a slovo „jejího“ se nahrazuje slovem „jejich“.

4. V § 22 odstavec 3 zní:

„(3) Krajský úřad zajišťuje zpřístupnění schváleného bezpečnostního programu, bezpečnostní zprávy, vnějšího havarijního plánu podle zvláštního právního předpisu¹⁸⁾ a konečné písemné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie nebo jejich aktualizace veřejnosti.“.

CELEX: 31996L0082

5. V § 23 odst. 1 větě první se slova „a vnějšího havarijního plánu“ nahrazují slovy „ , vnějšího havarijního plánu a konečné písemné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie“.

6. § 26 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 19a zní:

„§ 26

Poskytování informací o vzniku a dopadech závažné havárie

(1) Provozovatel, v jehož objektu nebo zařízení došlo k závažné havárii, je povinen

a) závažnou havárii bezodkladně ohlásit příslušnému krajskému úřadu, České inspekci životního prostředí, dotčeným orgánům veřejné správy podle zvláštního právního předpisu¹⁵⁾ a dotčeným obcím,

b) doručit příslušnému krajskému úřadu písemné hlášení o vzniku závažné havárie do 24 hodin od jejího vzniku; tímto ustanovením nejsou dotčeny povinnosti uložené podle zvláštních právních předpisů¹⁴⁾.

(2) Provozovatel je povinen

a) doručit návrh konečné písemné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie, který musí obsahovat i přijatá a navrhovaná nápravná a preventivní opatření, příslušnému krajskému úřadu ke schválení nejpozději do 3 měsíců od vzniku závažné havárie,

b) aktualizovat podané informace podle písmene a), jestliže další vyšetřování odhalí dodatečně skutečnosti, které mění danou informaci nebo učiněné závěry a znovu je předložit příslušnému krajskému úřadu ke schválení.

(3) Krajský úřad vydá rozhodnutí, kterým návrh konečné písemné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie schválí nebo vyzve provozovatele k odstranění zjištěných nedostatků v přijatých a navrhovaných střednědobých a dlouhodobých nápravných a preventivních opatřeních a stanoví lhůtu k jejich odstranění. Krajský úřad dále vypracuje doporučení pro provozovatele týkající se budoucích preventivních opatření, která nejsou obsažena v konečné písemné zprávě o vzniku a dopadech závažné havárie a která mohou vést ke zlepšení prevence závažných havárií.

(4) Krajský úřad doručí ministerstvu a Ministerstvu vnitra bezodkladně písemné hlášení o vzniku závažné havárie podle odstavce 1 písm. b) a rozhodnutí o schválení konečné písemné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie, které obsahuje rovněž tuto zprávu.

(5) Ministerstvo za účelem prevence a zmírnění následků závažných havárií informuje Komisi, jakmile je to možné, o závažných haváriích splňujících kritéria uvedená v příloze č. 3 k tomuto zákonu, v rozsahu a způsobem stanoveným Rozhodnutím Komise^{19a)}, kterým se stanoví formulář pro podávání zpráv o závažných haváriích podle Směrnice 96/82/ES.

(6) Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem rozsah a způsob zpracování hlášení o závažné havárii a konečné písemné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie.

---

^{19a)} Rozhodnutí Komise K(2008)7530 ze dne 2. 12. 2008 kterým se stanoví formulář pro podávání zpráv o závažných haváriích podle směrnice Rady 96/82/ES o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek.“.

CELEX: 31996L0082

7. V § 28 písmeno f) zní:

- „ f) eviduje a vyhodnocuje konečné písemné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie za Českou republiku, shromažďuje výsledky kontroly, vyšetřování a ostatní informace, které jsou nezbytné pro úplnou analýzu technických, organizačních a řídicích aspektů závažné havárie a plní funkci odpovědného místa pro výměnu informací o závažných haváriích přesahujících hranice státu,“.

CELEX: 31996L0082

8. V § 31 písm. e) se za slova „(§ 33)“ vkládají slova „ , krajským úřadem“.

9. V § 32 odst. 1 se na konci textu písmene b) doplňují slova „a konečné písemné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie, její aktualizaci a předkládá provozovateli doporučení, týkající se budoucích preventivních opatření (§ 26 odst. 3)“.

CELEX: 31996L0082

10. V § 32 odst. 1 písm. k) se slovo „podává“ nahrazuje slovem „doporučuje“ a slova „konečnou zprávu o vzniku a dopadech závažné havárie (§ 26 odst. 3)“ se nahrazují slovy „rozhodnutí o schválení konečné písemné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie, které obsahuje rovněž tuto zprávu (§ 26 odst. 4)“.

CELEX: 31996L0082

11. V § 32 odst. 1 písm. m) se slova „podle plánu kontrol schváleného ministerstvem“ a slovo „provozovateli“ zrušují.

12. V § 32 odst. 1 písm. o) se za slova „§ 11 odst. 2“ vkládají slova „ , § 26 odst. 3“.

13. V § 32 odst. 3 písmeno c) včetně poznámek pod čarou č.19b a 19c zní:

- „c) udržování vzájemných odstupů mezi objekty a zařízeními, na které se vztahuje tento zákon a obytnými oblastmi, budovami a oblastmi navštěvovanými veřejností, hlavními dopravními trasami, rekreačními oblastmi a územími chráněnými podle zvláštních právních předpisů^{19b)}, a to při územním plánování podle zvláštního právního předpisu^{19c)}.

---

^{19b)} Například zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých předpisů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

^{19c)} Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

CELEX: 31996L0082

14. V § 36 odst. 1 písm. c) se za slova „dopadech závažné havárie“ vkládají slova „nebo její aktualizaci“ a na konci písmene c) se doplňuje slovo „nebo“.

CELEX: 31996L0082

15. V § 36 odst. 2 písm. g) se slova „nebo podle vnitřního havarijního plánu nepostupuje“ zrušují.
16. V § 36 odst. 3 se slova „ , nebo nepostupuje podle schváleného bezpečnostního programu v souladu s § 9 odst. 3“ zrušují.
17. V § 36 odst. 4 písm. a) se slova „nebo nepostupuje podle schválené bezpečnostní zprávy“ zrušují.
18. V § 36 se za odstavec 5 doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Provozovatel objektu nebo zařízení se dopustí správního deliktu tím, že nepostupuje podle schváleného bezpečnostního programu nebo schválené bezpečnostní zprávy a vnitřního havarijního plánu.“

CELEX: 31996L0082

19. V § 37 písm. d) se slova „3, 4 a 5“ nahrazují slovy „3 až 6“.
20. V § 38 odstavec 4 zní:

„(4) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává krajský úřad, s výjimkou správních deliktů podle § 36 odst. 6, které projednává Česká inspekce životního prostředí.“

CELEX: 31996L0082

21. V příloze č. 1 části 1 poznámce 1 k tabulce I se za slovo „celkem“ vkládá slovo „ne“.
22. V příloze č. 1 části 1 poznámce 1 k tabulce II se slovo „závodě“ nahrazuje slovy „objektu nebo zařízení“.
23. V příloze č. 3 nadpis zní:

„Kritéria pro oznamování havárie Komisi“

CELEX: 31996L0082

24. V příloze č. 3 se věta první nahrazuje větou „Havárie uvedená v bodě 1 nebo havárie, která obsahuje nejméně jeden z důsledků uvedených v bodech 2 až 6 musí být oznámena Komisi.“

CELEX: 31996L0082

Čl. II

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. OBECNÁ ČÁST

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění zákona č. 362/2007 Sb. je předkládán na základě vyjádření Komise č. 2007/2168, které vytýká nesplnění některých povinností vyplývajících ze směrnice Rady 96/82/ES.

Proti České republice tedy nyní v této věci běží řízení o porušení Smlouvy o založení Evropského společenství (tzv. infringement) na základě čl. 226 této Smlouvy. V září 2008 bylo zasláno tzv. odůvodněné stanovisko, v němž byla Česká republika vyzvána, aby přijala požadovaná opatření a dosáhla tak souladu s odůvodněným stanoviskem ve lhůtě dvou měsíců od jeho obdržení.

Vzhledem k tomu, že České republice nyní v této věci hrozí podání žaloby k Evropskému soudnímu dvoru, navrhuje se, aby Poslanecká sněmovna vyslovila souhlas s vládním návrhem zákona již v prvním čtení (§ 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb.).

1. ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE

1.1 Název

Novela zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění zákona č. 362/2007 Sb. (dále jen „novela zákona“).

1.2 Identifikace problému, cílů, kterých má být dosaženo, rizik spojených s nečinností

Platný zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií, upravuje a stanovuje systém prevence závažných havárií pro objekty a zařízení, v nichž je umístěna vybraná nebezpečná chemická látka nebo chemický přípravek s cílem snížit pravděpodobnost vzniku a omezit následky závažných havárií na zdraví a životy lidí, hospodářská zvířata, životní prostředí a majetek v objektech a zařízeních a v jejich okolí. Zákon také transponuje předpis Evropských společenství v této oblasti, kterým je směrnice Rady 96/82/ES o kontrole nebezpečí

závažných havárií s přítomností nebezpečných látek, ve znění směrnice 2003/105/ES (tzv. směrnice SEVESO II, dále jen „směrnice“).

Na základě posouzení provedených vnitrostátních transpozičních opatření směrnice vyplynulo, že některá ustanovení směrnice nejsou úplně nebo správně provedena. Za účelem podrobného prozkoumání této otázky Evropská komise z vlastního podnětu otevřela případ č. 2007/2168 a shledala nedostatky. Česká republika poskytla na výzvu Komise své vyjádření k nedostatkům transpozice směrnice. V odůvodněném stanovisku Komise konstatovala, že vysvětlení provedení článku 3 odst. 5 a odst. 6, článku 4 písm. g) a článku 9 odst. 5 druhá odrážka směrnice je pro ni přijatelné. Co se týká provedení článku 12 odst. 1 druhá odrážka a článku 14 odst. 1 a odst. 2 směrnice, vysvětlení nebylo pro Komisi dostatečné. U provedení článku 20 odst. 1 první odrážka směrnice, Česká republika připustila námitku Komise jako opodstatněnou s tím, že bude provedena novela dotčeného ustanovení. Při nesplnění závazků stanovených Komisí hrozí České republice velmi reálné riziko sankcí od Evropského soudního dvora.

Cílem novely je proto úprava některých částí zákona, která zajistí dosažení souladu české právní úpravy s odůvodněným stanoviskem Komise.

Tabulka č. 1 – Statistika závažných havárií v ČR v letech 2000 – 2007 splňujících kritéria přílohy č. 3 platného zákona

Rok	Počet
2000	1
2001	-
2002	3*
2003	1
2004	1
2005	-
2006	1
2007	1

* V roce 2002 Českou republiku postihly povodně.

1.3 Návrh variant řešení

Nulová varianta – Ponechání současného stavu.

Varianta 1 – Novela zákona, provedení transpozice směrnice

Dotčené subjekty

Státní správa – MŽP, ČIŽP

Samospráva – krajské úřady, obecní úřady

Podniky, na které se vztahuje zákon č. 59/2006 Sb., jedná se o 200 objektů a zařízení, v nichž je umístěna vybraná nebezpečná chemická látka nebo chemický přípravek (stav k 1.12.2008).

Veřejnost

1.4 Vyhodnocení nákladů a přínosů

Identifikace nákladů a přínosů všech variant

Nulová varianta

Ponechání současného stavu, bez provedení novelizace zákona není možné z důvodu probíhajícího infringementu. Při nečinnosti (tj. neprovedení nápravy v transpozici směrnice 96/82/ES dle odůvodněného stanoviska Komise) by ČR hrozilo podání žaloby u Evropského soudního dvora a riziko sankcí na základě rozsudku.

Varianta 1

Navrhuje především úpravu znění těch paragrafů, které jsou nezbytné pozměnit z důvodu transpozice směrnice 96/82/ES. Vyhodnocení přínosů a nákladů varianty 1 je členěno podle jednotlivých ustanovení a jsou zhodnoceny ty, které obsahují podstatné novelizační změny.

§ 10 Bezpečnostní zpráva

Podle platného zákona § 10 odst. 4 je provozovatel povinen zajistit posouzení bezpečnosti zprávy nejpozději do 5 let ode dne jejího schválení nebo schválení její aktualizace.

Novela zákona přesněji stanovuje interval povinného posouzení bezpečnostní zprávy nejpozději do 5 let od nabytí její platnosti nebo předchozího posouzení. Upouští od možnosti provést posouzení zprávy do 5 let od její aktualizace. Na základě prováděných aktualizací bezpečnostní zprávy může docházet k prodloužení intervalu posouzení bezpečnostní zprávy. Novela dále zpřísňuje požadavek na posouzení bezpečnostní zprávy také v případech vznesení podnětu provozovatele, dotčeného orgánu veřejné správy nebo na žádost příslušného orgánu. A to v případech odůvodněných novými skutečnostmi nebo s ohledem na nové technické

poznatky týkající se otázek bezpečnosti, analýzy havárií nebo vývoje poznatků týkajících se hodnocení nebezpečí.

Změna navrhovaného ustanovení se dotkne provozovatelů objektů nebo zařízení zařazených do skupiny B podle přílohy č. 1 tab. 1 a 2 zákona. Jedná se o 114 objektů a zařízení, v nichž je umístěna vybraná nebezpečná chemická látka nebo chemický přípravek (stav k 1.12.2008). Předmětné ustanovení bude znamenat povinné posouzení bezpečnostní zprávy také na podnět příslušných orgánů a ne pouze jednou za 5 let. Navržená změna vychází z transpozice směrnice 96/82/ES. Nepředpokládá se výrazný nárůst administrativy provozovatelů z důvodu častějšího posuzování bezpečnostní zprávy ani nárůst administrativy krajských úřadů (KÚ), které posouzení provádějí. Vznesení podnětů na posouzení bezpečnostní zprávy lze očekávat především v případech vzniku podezření příslušných orgánů na nekompetentní chování provozovatelů. Možnost posouzení bezpečnostní zprávy i v případech vznesení odůvodněného podnětu přispěje k posílení preventivních opatření předcházení závažných havárií. Bude mít pozitivní dopad na zdraví a životy lidí, zvířat, ochranu majetku a ochranu životního prostředí.

V návrhu novely zákona došlo patrně omylem v § 10 k vypuštění odst. č. 5, který stanovuje povinnosti provozovatele předložit návrh bezpečnostní zprávy, její aktualizaci a zprávu o posouzení bezpečnostní zprávy krajskému úřadu ke schválení. Odstavec je v rámci § 10 stěžejní a po konzultaci se zpracovatelem by měl být v novele ponechán. K nápravě by mělo dojít v rámci připomínkových řízení a proto není předmětem hodnocení dopadů.

§ 22 Účast veřejnosti při projednávání bezpečnostního programu, bezpečnostní zprávy a vnějšího havarijního plánu

V § 22 odst. 3 platného zákona jsou vyjmenovány dokumenty, jejichž schválenou podobu je KÚ povinen zpřístupnit veřejnosti. Novela tento výčet dokumentů rozšiřuje o konečné písemné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie nebo jejich aktualizaci. Z důvodu malé frekvence výskytu závažných havárií odpovídajících příloze č. 3 zákona v minulých letech (viz tab. 1) nelze očekávat nárůst administrativní zátěže KÚ plynoucí z nové povinnosti zpřístupňovat veřejnosti konečné zprávy o dopadech závažné havárie. Jedná se o pozitivní změnu, veřejnost by měla mít přístup také ke schválené konečné písemné zprávě o vzniku závažné havárie, která by měla nově obsahovat také preventivní přijatá opatření a doporučení týkající se budoucích preventivních opatřeních (viz § 28 novely).

§ 26 Poskytování informací o vzniku a dopadech závažné havárie, § 28 Ministerstvo a § 32 Krajské úřady

§ 26 odst. 2 platného zákona stanoví povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob (hlášení o vzniku závažné havárie, doručení závěrečné zprávy KÚ) v případě, že následky závažné havárie splňují kritéria stanovená v příloze č. 3 zákona. Novela stanovuje povinnost právnických a podnikajících fyzických osob (hlášení o vzniku závažné havárie) a provozovatelů (doručení závěrečné zprávy KÚ) v případě vzniku jakékoli závažné havárie. Z toho důvodu lze očekávat mírné rozšíření případů hlášení závažných havárií oproti současnému stavu. Je nutno zdůraznit, že se obecně podle statistiky za posledních 7 let jednalo o velmi malý počet případů vzniku závažných havárií zhruba 0 až 3 ročně. Statistiku

hlášení závažných havárií tedy těch, které dosud rozsahem odpovídaly kritériím přílohy č. 3 zákona uvádí tab. č. 1. Definice závažné havárie však zůstává v novele nezměněna, což znamená, že stejně jako ve směrnici 96/82/ES nejsou přesně a jasně definovány hranice, kdy už je daná havárie považována za závažnou. Je nutno zvážit, zda nebude docházet k úniku hlášení závažné havárie v případě možných sporných případů, kdy se provozovatelé budou vyhýbat povinnosti hlášení havárie z důvodu, že se nejedná o havárii závažnou. Tato změna vychází také z požadavků na transpozici směrnice 96/82/ES a požadavků Evropské komise, podle které je nutné získávat informace o všech závažných haváriích a nelze informace o závažných haváriích omezit pouze na ty, které mají být hlášeny Komisi, tedy ty, které splňují kritéria stanovená v příloze č. 3 zákona.

Každá právnická nebo podnikající fyzická osoba je podle § 26 odst. 1 zákona povinna vznik závažné havárie bezodkladně ohlásit příslušnému KÚ, dotčeným orgánům veřejné správy, dotčeným obcím a dle návrhu novely také České inspekci životního prostředí (ČIŽP). Nedojde k nárůstu administrativní zátěže na straně provozovatele jedná se o minimum případů za rok, naopak pro ČIŽP budou aktuální informace o vzniku závažné havárie pozitivním přínosem.

Novela dále pozměňuje proces schvalování konečné písemné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie (dále jen „konečná zpráva“). Také mírně rozšiřuje požadavky na obsah konečné zprávy, která by nově měla zahrnovat také přijatá a budoucí preventivní opatření. Provozovatel je podle novely zákona povinen konečnou zprávu nebo její aktualizaci doručit ke schválení KÚ. KÚ zašle návrh konečné zprávy MŽP k vyjádření. Podle vyjádření MŽP vydá KÚ rozhodnutí, kterým návrh schválí nebo vyzve k odstranění zjištěných nedostatků v přijatých nezbytných (střednědobých a dlouhodobých) nápravných a preventivních opatřeních a stanoví lhůtu k jejich odstranění. Nárůst administrativy státní správy tedy MŽP a příslušných KÚ plynoucí z nových úkonů při procesu schvalování závěrečné zprávy bude zanedbatelný, jedná se o minimum případů za rok. Navrženou změnou dojde také ke sjednocení procesu schvalování, aktualizace a evidence konečné zprávy s ostatní bezpečnostní dokumentací (bezpečnostní program, bezpečnostní zpráva).

Podle § 32 odst. 3 platného zákona KÚ zajišťuje, aby se braly v úvahu cíle prevence závažných havárií a omezení jejich následků vzhledem k vyjmenovaným činnostem. Novela pozměňuje § 32 odst. 3 písm. c), kde nově zavádí pojem **udržování příslušných vzdáleností** mezi objekty nebo zařízeními, na které se zákon vztahuje a obytnými oblastmi, budovami a oblastmi navštěvovanými veřejností, hlavními dopravními trasami, pokud je to možné, rekreačními oblastmi a oblastmi hodnotnými z hlediska ochrany přírody. Zavedením pojmu udržování příslušných vzdáleností se jedná o přesnější definici. Je tím naplněn požadavek Komise o zapracování přesného textu směrnice 96/82/ES. Doplněním odkazu na zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), bude zajištěna vazba s existujícím právním předpisem a sice vyhláškou č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, která je prováděcím právním předpisem ke stavebnímu zákonu. Negativní dopady na provozovatele nebo potencionální nové provozovatele se neočekávají, protože již platný zákon tuto problematiku upravuje. Pozitivní je provázanost novely zákona s novým stavebním zákonem, tak aby politika územního plánování a jiné související politiky vzaly z dlouhodobého hlediska v úvahu potřebu udržovat příslušné vzdálenosti mezi objekty a zařízeními na které se vztahuje zákon a ostatními oblastmi.

1.5. Návrh řešení

Závěrečné shrnutí

S ohledem na již probíhající infringement plynoucí z nedostatečného provedení transpozice směrnice 96/82/ES vyplývá potřeba provedení novelizace některých částí zákona. Česká republika připustila námitku Evropské komise k nedostatečnému provedení některých transpozičních opatření a zavázala se dostát nápravy dle obdržného odůvodněného stanoviska Komise. **Nulovou variantu** tedy ponechání současného stavu nelze z těchto důvodů doporučit. Při nečinnosti by se ČR také vystavila riziku sankcí od Evropského soudního dvora.

Přijetí **varianty 1** lze po vyhodnocení nákladů a přínosů doporučit. Novela provádí dodatečnou transpozici směrnice 96/82/ES a zároveň napravuje zjištěné formální nedostatky v textu a upřesňuje některé formulace, což přispěje k jasnějšímu výkladu zákona. V rámci novely nedojde k navýšení státního rozpočtu či ostatních veřejných rozpočtů. Mírně vzroste administrativní náročnost procesu schvalování konečné písemné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie. Celková byrokratická zátěž MŽP a KÚ se v této souvislosti zvýší zanedbatelně, protože se jedná o minimum případů ročně. V pozitivním smyslu se zvýší informovanost obyvatelstva na základě povinného zpřístupnění konečné zprávy. Možnost posouzení bezpečnostní zprávy i v případech vznesení odůvodněného podnětu příslušných orgánů přispěje k posílení preventivních opatření předcházení závažných havárií. Pozitivem bude také zavedení odkazu na stavební zákon, tak aby politiky územního plánování vzaly z dlouhodobého hlediska v úvahu potřebu udržovat příslušné vzdálenosti mezi závody na které se vztahuje platný zákon. Negativní dopady nebo zvýšení nákladů provozovatelů, na které se platný zákon vztahuje budou minimální. V závěru doporučujeme v novele zachovat v § 10 odst. 5 platného zákona. Dále v § 32 odst. 1 písm. d) novely opravit „závěrečné zprávy“ na „konečné zprávy“.

1.6 Implementace a vynucování

Odpovědným orgánem za implementaci navržených změn bude především MŽP, které novelu zákona předkládá ke schválení. Další odpovědné orgány budou v přenesené působnosti KÚ. Kontrolu plnění navržených změn bude zajišťovat ČIŽP a orgány integrované inspekce. Ke změně ve vynucování ve smyslu změny správních deliktů nebo úpravě sankcí nedochází.

1.7 Přezkum účinnosti

Přezkum účinnosti implementovaných opatření novely zákona je vhodné provést u příležitosti regulérní reportingové periody, která je dána Rozhodnutím Komise o dotazníku na období 2009 – 2011, který se týká směrnice 96/82/ES. K přezkumu účinnosti lze použít metodiku OECD „Safety Performance Indicators“.

1.8 Kontakty

Ing. Lenka Haaseová, Ministerstvo životního prostředí, odbor ekonomických nástrojů,

e-mail: analyzy@env.cz, tel. 267122437

2. Principy navrhované novely zákona

a) Předmět úpravy

Principy navrhované novely vycházejí z přijetí požadovaných opatření k dosažení souladu s odůvodněným stanoviskem, které Komise Evropských společenství zaslala České republice na základě článku 226 Smlouvy o založení ES z důvodu, že Česká republika neprovedla správně nebo úplně směrnici Rady 96/82/ES ze dne 9. prosince 1996 o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek, ve znění směrnice 2003/105/ES.

Oproti původnímu zákonu č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií dochází v důsledku přijetí požadovaných opatření ke změnám:

- V oblasti politiky územního plánování - udržování příslušných vzdáleností mezi objekty nebo zařízeními, na které se vztahuje zákon a obytnými oblastmi.
- Ve způsobu a podávání hlášení o závažných haváriích, aktualizaci těchto informací a zajištění přijetí budoucích preventivních opatření.
- Ve zpřístupnění informací o schválené bezpečnostní dokumentaci, vnějším havarijním plánu, nebo jejich aktualizací veřejnosti.

b) Výkon státní správy

Orgány státní správy zůstávají beze změny.

c) Nápravná opatření a správní delikty

Vzhledem k tomu, že byla přijata opatření v oblasti hlášení závažné havárie a zajištění přijetí budoucích preventivních opatření, byla tato část zákona přepracována tak, aby zahrnovala správní delikty a pokuty při neplnění těchto ustanovení zákona.

d) Zrušovací ustanovení

Prováděcí předpisy zůstávají v platnosti.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Nezbytnost přijetí navrhované právní úpravy plyne z požadavku kompatibility práva České republiky s právem Evropských společenství.

V navrhované novelizaci právní úpravy se zapracovávají příslušné právní předpisy ES v oblasti prevence závažných havárií, což v návaznosti na přímo použitelné předpisy ES přispěje ke zvýšení průmyslové bezpečnosti.

4. Promítnutí návrhu zákona

Právní úprava týkající se prevence závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky se řeší novelou zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci

závažných havárií), ve znění zákona č. 362/2008 Sb. Novela upravuje některé části zákona k dosažení souladu s odůvodněným stanoviskem, které Komise Evropských společenství zaslala České republice na základě článku 226 Smlouvy o založení ES.

5. Soulad navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Návrh novely upřesňuje povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob. Článek 4 odst. 1 Listiny základních lidských práv a svobod stanoví, že povinnosti mohou být ukládány pouze na základě zákona a v jeho mezích. Navrhovaná právní úprava bude zákonnou úpravou, proto je požadavek Listiny základních práv a svobod splněn.

6. Soulad s mezinárodními závazky České republiky

Navrhovaná právní úprava je v souladu s mezinárodními úmluvami a protokoly, které jsou podrobně rozpracovány v dále uvedených právních předpisech ES.

7. Soulad s právními předpisy ES

Návrh novely je v souladu s příslušnými právními předpisy ES, kterými jsou zejména:

- Směrnice Rady 96/82/ES ze dne 9. prosince 1996 o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek;
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/105/ES ze dne 16. prosince 2003, kterou se mění směrnice Rady 96/82/ES o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek;
- Rozhodnutí Komise ze dne 26. června 1998 o harmonizovaných kritériích pro úlevy podle článku 9 směrnice Rady 96/82/ES o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek;
- Rozhodnutí Rady ze dne 23. března 1998 o uzavření Úmluvy o účincích průmyslových havárií přesahujících hranice;
- Rozhodnutí Komise K(2008)7530 ze dne 2.12.2008, kterým se stanoví formulář pro podávání zpráv o závažných haváriích podle směrnice Rady 96/82/ES o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek.

8. Předpokládané dopady na státní rozpočet

Předkládaná novela upřesňuje text zákona na základě požadavků Komise. Tato novela nezakládá nové povinnosti, pouze upřesňuje některé postupy při oběhu a schvalování bezpečnostní dokumentace a nezvyšuje dopady na státní rozpočet.

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K bodu 1 – § 1 odst. 3 písm. e)

Jedná se o technické upřesnění textu, kde se zrušením čárky za slovem „objektů“ zvyšuje srozumitelnost textu.

K bodu 2 – § 10 odst. 4

Jedná se o doplnění textu podle znění směrnice, kde se dává možnost provedení posouzení bezpečnostní zprávy z podnětu provozovatele nebo na žádost krajského úřadu v případech odůvodněných novými skutečnostmi nebo s ohledem na nové technické poznatky týkající se otázek bezpečnosti, analýzy havárií nebo vývoje poznatků týkajících se hodnocení nebezpečí. Nové skutečnosti mohou nastat jak z hlediska změn u provozovatele, tak v jeho okolí a nedají se explicitně vyjádřit. Zároveň se upouští od možnosti provést posouzení bezpečnostní zprávy provozovatelem do 5 let od její aktualizace, protože není stanovené měřítko této aktualizace a za aktualizaci by se dala považovat např. změna odpovědných osob v systému řízení bezpečnosti, která je sice důležitá pro organizační zajištění, ale nedocházelo by k prověření všech ostatních důležitých částí bezpečnostní zprávy, tak jak to vyžaduje znění směrnice. Způsob schvalování zprávy o posouzení bezpečnostní zprávy zůstává nezměněn.

K bodu 3 – § 11 odst. 1

Sjednocení postupu krajského úřadu při posuzování návrhu bezpečnostní zprávy, její aktualizace a posouzení bezpečnostní zprávy.

K bodu 4 – § 22 odst. 3

Doplňuje se zpřístupnění písemné konečné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie nebo její aktualizace veřejnosti.

K bodu 5 - § 23 odst. 1

Ve vazbě na úpravu učiněnou v § 22 odst. 3 dochází k formálnímu zpřesnění textu (omezení zveřejňování informací i pro písemnou konečnou zprávu o vzniku a dopadech závažné havárie).

K bodu 6 – § 26

Provozovatel má povinnost doručit příslušným orgánům konečnou písemnou zprávu o dopadech všech závažných havárií ve struktuře podle vyhlášky č. 255/2006 Sb. Podle požadavků směrnice a EK je nutné získat informace o všech závažných haváriích a nelze informace o závažných haváriích omezit pouze na ty, které mají být hlášeny Komisi (podle přílohy č. 3 k zákonu), proto bylo upuštěno od odkazu na tuto přílohu a zároveň byla uvedena povinnost Ministerstva informovat Komisi v rozsahu a způsobem stanoveným v přijatém rozhodnutí Komise K(2008)7530. V této zprávě uvádí provozovatel také přijatá a navrhovaná nápravná a preventivní opatření (viz vyhláška č. 255/2006 Sb., část C bod 4. Poučení ze závažné havárie). Navrhovaná opatření nejsou explicitně omezena, protože se mohou lišit v jednotlivých případech a jsou specifická pro jednotlivé provozovatele a umístění jejich objektů nebo zařízení. V souladu se směrnicí se nově ukládá krajskému úřadu, aby vypracoval pro provozovatele doporučení, týkající se budoucích preventivních opatření, která nejsou obsažena v konečné písemné zprávě o vzniku a dopadech závažné havárie a mohou vést ke zlepšení prevence závažných havárií.

V novele bylo upuštěno od stanovení termínu doručení uvedených dokumentů KÚ Ministerstvu životního prostředí a Ministerstvu vnitra, protože tuto povinnost nelze tímto zákonem uložit, zvláště když není předem jasné, zda se vzhledem ke kvalitě podaného návrhu zprávy podaří tuto schválit v termínech požadovaných správním řádem.

K bodu 7 – § 28 písmeno f)

Komise vyžaduje uvedení přesného textu směrnice při vyhodnocování závažných havárií pro potřeby budoucích preventivních opatření, proto se platné znění zákona nahrazuje novým textem.

K bodu 8– § 31 písm. e)

Jedná se o formální doplnění; krajský úřad má právo provádět kontrolu, ale v zákoně to nebylo v tomto ustanovení vysloveně uvedeno.

K bodu 9 – § 32 odst. 1 písm. b)

Jedná se o formální doplnění povinnosti schvalovat v rámci konečné písemné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie a její aktualizace také doporučení, týkající se budoucích preventivních opatření.

K bodu 10 – § 32 odst. 1 písm. k)

Jedná se o technické doplnění existující povinnosti. V souvislosti s § 26 se upřesňuje

K bodu 11 – § 32 odst. 1 písm. m)

Zrušení textu „podle plánu kontrol schváleného ministerstvem“ vylučuje případné nejasnosti o provádění namátkových kontrol.

K bodu 12 – § 32 odst. 1 písm. o)

Jedná se o odkaz, který vyplynul z předchozích úprav. V souvislosti s § 26 se upřesňuje obsah rozhodnutí o uložení opatření po závažné havárii.

K bodu 13 – § 32 odst. 3 písm. c)

Jedná se o doplnění textu zákona na základě požadavku Komise o zapracování přesného textu směrnice a doplnění odkazu na nový stavební zákon.

K bodu 14 – § 36 odst. 1 písm. c)

Jedná se o technickou úpravu textu. V souvislosti s § 26 se doplňuje aktualizace konečné zprávy o havárii v případě získání nových poznatků.

K bodům 15 až 17 – § 36 odst. 2 písm. g), § 36 odst. 3, § 36 odst. 4 písm. a)

Jedná se o technickou úpravu textu. Nepostupování podle vnitřního havarijního plánu [odstavec 2 písm. g)], bezpečnostního programu (odstavec 3) a bezpečnostní zprávy [(odstavec 4 písm. a)] je nyní upraveno v novém odstavci 6.

K bodu 18 – § 36 odst. 6

Jedná se o jasnější formulaci existujícího textu s tím, že je jako správní delikt zařazeno také nepostupování podle schválených dokumentů. Formální doplnění.

K bodu 19 – § 37 písm. d)

Jedná se o doplnění správních deliktů za porušení nového odstavce 6 v § 36.

K bodu 20 – § 38 odst. 4

Jedná se o technickou úpravu textu (množné číslo, protože se text vztahuje na více správních deliktů).

K bodu 21 – Příloha č. 1 část 1 poznámka 1 k tabulce I

Jedná se o technickou úpravu textu (v platném znění chybí slovo „ne“).

K bodu 22 –Příloha č. 1 část 1 poznámka 1 k tabulce II

Jedná se o technickou úpravu textu. V textu zůstal původní pojem „závod“, který byl novým zákonem upraven na „objekt a zařízení“.

K bodu 23 – Nadpis přílohy č. 3

Jedná se o úpravu textu, která navazuje na změnu užití přílohy č. 3 uvedenou v popisu k bodu 4.

K bodu 24 – První odstavec textu přílohy č. 3

Jedná se o úpravu textu, která navazuje na změnu užití přílohy č. 3 uvedenou v popisu k bodu 4.

K článku II

Navrhuje se nabytí účinnosti prvním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

V Praze dne 2. března 2009

Předseda vlády

Místopředseda vlády a ministr životního prostředí